

UNCITRAL KOMİSYONU

57. OTURUMU

24 HAZİRAN-12 TEMMUZ 2024 (NEW YORK)

I. UZMANLAŞMIŞ UYUŞMAZLIK ÇÖZÜMÜ (SPECIALIZED EXPRESS DISPUTE RESOLUTION; SPEDR) İLE İLGİLİ MODEL HÜKÜMLERİNİN NİHAİ HALE GETİRİLMESİ VE KABULÜ İLE BUNLARA EŞLİK EDEN AÇIKLAYICI NOTLAR

Bilindiği üzere Komisyon, 2019'daki 52. Oturumunda, İsrail ve Japonya Hükümetlerinin uluslararası yüksek teknolojiyle ilgili işlemlerdeki uyuşmazlıkların çözümüyle ilgili önerisini değerlendirmiştir (A/CN.9/997). Komisyon, 2021'deki 52. Oturumunda, uluslararası yüksek teknolojiyle ilgili işlemlerdeki uyuşmazlıkların çözümünün işleyişine yardımcı olacak hükümlerin bir taslağının hazırlanması amacıyla Sekreteryadan çalışmalarını sürdürmesini ve uzmanlarla iletişim kurmaya devam etmesini talep etmiştir. Komisyon, 2022'deki 55. Oturumunda Çalışma Grubuna “Teknolojiyle İlgili Uyuşmazlıkların Çözümü” ve “Yargılama/Karar Verme (*Adjudication*)” konularındaki mevcut önerilerin değerlendirilmesi bu iki konunun birlikte ele alındığı bir çalışma yapılması görevini vermiştir. İlgili oturumda, söz konusu çalışmanın UNCITRAL Seri Tahkim Kuralları üzerine inşa edilmesi gerektiği konusunda ortak bir anlayışa varılmıştır.

Çalışma Grubu Şubat 2023'teki 77. Oturumunda, Sekreteryaya tarafından hazırlanan çalışma notu (A/CN.9/WG.II/WP.231) temelinde teknolojiyle ilgili uyuşmazlıkların çözümü ve yargılama konularını detaylı olarak ele almış ve işbu çalışmadaki model hükümlerin ve kılavuz metinlerin yapılan müzakereler sonucunda Sekreteryaya tarafından revize edilmesine karar vermiştir. Çalışma Grubu, 2023 yılında gerçekleşen 78. Oturumda Sekreteryaya tarafından gönderilen notlar (A/CN.9/WG.II/WP.234) temelinde teknolojiyle ilgili uyuşmazlıkların çözümü ve yargılama konularındaki tartışmalarına devam etmiştir. Hazırlanacak model klovzların yanında işbu model klovzları açıklayıcı nitelikte bir kılavuz metnin hazırlanması gerekliliğinden bahsedilmiştir.

Çalışma Grubununun 79. Oturumunda taslak model hükümlerinin hazırlığını tamamlanmış olup ve Komisyon tarafından nihai hale getirilmesi ve kabul edilmesi için eşlik

eden açıklayıcı notlarla birlikte revize edilmiş bir versiyonun hazırlanması Sekretaryadan talep edilmiştir.

24 Haziran- 12 Temmuz 2024 tarihlerinde gerçekleşen 57. Oturumda UNCITRAL Komisyonu aşağıdaki model klozları açıklayıcı notlarıyla değerlendirmiştir.

1. Hızlandırılmış Seri Tahkime İlişkin Model Kloz (*Model Clause on Highly Expedited Arbitration*)
2. Yargılama/Karar Hakkında Model Kloz (*Model Clause on Adjudication*)
3. Teknik Danışmanlara İlişkin Örnek Kloz (*Model Clause Technical Advisors*)
4. Gizliliğe İlişkin Örnek Kloz (*Model Clause On Confidentiality*)

İlk iki Model Kloz (hüküm), teknoloji ve inşaat sektörlerinde çıkabilecek karmaşık ve uzun vadeli ticari ilişkilerin hız ve uzmanlık gerektirdiği durumlarda, uyuşmazlıkların çözümünde proje gecikmelerini ve finansal kayıpları en aza indirmek amacıyla, özel ihtiyaçları olan taraflar için uyarlanmış usuller sağlamaktadır. Bu tip uyuşmazlıklarda çoğu zaman teknik konular ve hassas, gizli bilgilerin değerlendirilmesi hususları ortaya çıktığından diğer iki model kloz birinci ve ikinci klozlara göre yürütülen usulleri tamamlamak için kullanılabilmesi gibi genel olarak tahkim yargılamaları için uygundur (A/CN.9/1181, para. 2).

Model klozların kullanımının yaygınlaştırılması için klozların amacını detaylıca açıklayan açıklayıcı notların (explanatory notes) hazırlandığı vurgulanmıştır. Tarafların model klozların hükümlerini her zaman değiştirme ve ihtiyaçlarına göre uyarlayabilecekleri belirtilmiştir (A/CN.9/1181, para. 4).

i. HIZLANDIRILMIŞ SERİ TAHKİME İLİŞKİN MODEL KLOZ (Model Clause on Highly Expedited Arbitration)

Bu Model Kloz, son derece hızlı bir tahkim yargılaması imkanı sunarak daha hızlı bir yargılamanın gerektiği durumlarda Seri Tahkim Kuralları'ndaki (Expedited Arbitration Rules EARS¹) belirtilen süreleri daha kısaltmakta ve bazı usuli işlemlere dair adımları basitleştirmektedir. Bu Model Klozun, süreç sırasında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların hızla

---

¹ "EAR", Expedited Arbitration Rules ibaresinin kısaltması olup UNCITRAL Seri Tahkim Kurallarını ifade etmektedir.

çözülmediği takdirde, projelerin veya sözleşmesel ilişkilerin tamamen bozulmasına yol açabilecek durumlar için uygun olduğu değerlendirilmektedir (A/CN.9/1181, para. 5).

“Model Clause on Highly Expedited Arbitration

A. Model Clause (A/CN.9/1166, paras. 25–29)

Any dispute, controversy or claim arising out of or relating to this contract, or the breach, termination or invalidity thereof, shall be settled by arbitration in accordance with the UNCITRAL Expedited Arbitration Rules (“Expedited Rules”), with the following modifications:

(a) The period of time for the parties to reach an agreement on the appointment of a sole arbitrator in article 8(2) of the Expedited Rules shall be [7] days after a proposal has been received by all other parties;

(b) The appointing authority shall be [name of institution or person];

(c) The period of time within which the arbitral tribunal shall consult the parties on the manner in which it will conduct the arbitration pursuant to article 9 of the Expedited Rules shall be [7] days;

(d) The period of time within which the award shall be made pursuant to article 16(1) of the Expedited Rules shall be [45] days;

(e)

Option I: The extended period of time in article 16(2) of the Expedited Rules shall not exceed a total of [90] days;

or

Option II: The extended period of time in article 16(2) of the Expedited Rules shall not exceed a total of [90] days. The period of time within which the award shall be made may not be further extended, and article 16(3) and (4) of the Expedited Rules shall not apply;

(f) The power of the arbitral tribunal pursuant to article 2(2) of the Expedited Rules to determine that the Expedited Rules shall no longer apply to the arbitration also extends to the power to determine that the modifications to the Expedited Rules contained herein shall no longer apply”(A/CN.9/1181, pag 4- 5).

Metnin Türkçe çevirisi aşağıda yer almaktadır:

“ Hızlandırılmış Seri Tahkim Üzerine Model Klotz

Bu sözleşmeden doğan veya bu sözleşmeyle ilgili herhangi bir uyuşmazlık, anlaşmazlık veya talep, aşağıdaki değişikliklerle birlikte UNCITRAL Seri Tahkim Kuralları uyarınca tahkim yoluyla çözülecektir:

(a) Tarafların, Seri Tahkim Kurallarının 8(2) maddesinde belirtilen tek hakemin atanması konusunda anlaşmaya varmaları için süre, tüm diğer taraflar tarafından teklifin alınmasından sonra [7] gün olacaktır;

(b) Atama yetkisine sahip yetkili merci [kurum veya kişinin adı] olacaktır;

(c) Tahkim heyetinin, Seri Tahkim Kurallarının 9. maddesi uyarınca tahkimi nasıl yürüteceği konusunda taraflarla görüşme yapacağı süre [7] gün olacaktır;

(d) Seri Tahkim Kurallarının 16(1) maddesi uyarınca hakem kararının verilmesi gereken süre [45] gün olacaktır;

(e)

Seçenek I: Seri Tahkim Kurallarının 16(2) maddesindeki uzatılmış süre, toplamda [90] günü aşmayacaktır;

veya

Seçenek II: Seri Tahkim Kurallarının 16(2) maddesindeki uzatılmış süre, toplamda [90] günü aşmayacaktır. Hakem kararının verilmesi için öngörülen süre daha fazla uzatılamaz ve Seri Tahkim Kurallarının 16(3) ve (4)² maddeleri uygulanmayacaktır;

---

² EAR 16(3) ve 16(4), hakem kararının süresi içerisinde verilememesi riskine binaen bir takım güvenceler öngörmüştür. Örneğin EAR 16(3) maddesinde hakem heyetinin, süresi içinde kararın verilemeyeceği riskini öngörmesi halinde taraflardan son bir süre uzatımı talep edebileceğini düzenlemektedir. EAR 16(4) ise tarafların 16(3) uyarınca hakem heyetine ek süre verilmesi noktasında anlaşamaması olasılığına binaen hakemlerin yargılamanın artık seri tahkim hükümlerine tabi olmayacağına karar verme yetkisini düzenlemektedir.

(f) *Hakem kurulunun Seri Tahkim Kurallarınının 2(2) maddesi uyarınca Seri Tahkim Kurallarınının artık tahkim yargılamasına uygulanmayacağına dair karar verme yetkisi, burada belirtilen Seri Tahkim Kuralları üzerindeki değişikliklerin artık uygulanmayacağına karar verme yetkisini de kapsamaktadır.*”

ii. ADJUDICATION ÜZERİNE MODEL KLOZ (Model Clause on Adjudication)

(A/CN.9/1166, para. 80)

Bu Model Kloz tarafların, bir adjudicator (karar verici) tarafından çok hızlı bir şekilde, adjudication süreci sonunda sözleşmesel olarak bağlayıcı ve icra edilebilir bir karar (determination) almalarını sağlar. Sürecin tarafları, aynı konular üzerinde nihai bir hakem kararı almak üzere uyuşmazlığı tahkime UNCITRAL Tahkim Kuralları ("UAR") veya Seri Tahkim Kuralları'na ("EARs") götürme hakkını saklı tutar. Adjudication, uzun süreli bir sözleşmenin taraflarının sözleşmeyi uygularken karşılaşılabilecekleri belirli konular üzerindeki farklılıkları hızla gidermek için bağlayıcı ve uygulanabilir bir mekanizmaya ihtiyaç duydukları durumlar için uygundur (A/CN.9/1181 para. 6).

“Model Clause (Örnek Kloz)

Note: Parties entering into a contractual relationship may wish to adopt the following procedure whereby disputes, as and when they arise, can be resolved in an expedited and binding manner by an adjudicator, subject to any party's right to have the same dispute finally resolved in an arbitration.

Arbitration

1. Any dispute, controversy or claim arising out of or relating to this contract, or breach, termination or invalidity thereof (“Dispute”), shall be settled by arbitration in accordance with the UNCITRAL Arbitration Rules with the following additions:

(a) The appointing authority shall be... [name of institution or person];

(b) The number of arbitrators shall be... [one or three];

(c) The place of the arbitration shall be... [town and country];

(d) The language to be used in the arbitral proceedings shall be....

Adjudication

Option I

2. Any Dispute may be determined by adjudication in accordance with the following subparagraphs.

or

Option II

2. Any Dispute relating to [clauses [xx (to specify clauses)]] [performance obligations under clauses xx] [monetary claims] [technical issues] under this contract [excluding its termination and invalidity] may be determined by adjudication in accordance with the following subparagraphs.

(a) A party initiating adjudication shall communicate a request for adjudication containing a description of the dispute, including its basis and an indication of the determination being requested to all other parties and, once there is an agreement on his or her appointment, to the adjudicator;

(b) If the parties have not reached an agreement on an impartial and independent adjudicator [7] days after a proposal made by a party has been received by all other parties, the adjudicator shall, at the request of any party, be appointed promptly by the appointing authority;

(c) The appointing authority for the adjudicator shall be... [name of institution or person];

(d) The adjudicator shall consult with the parties on matters related to the dispute and the procedure promptly and within 3 days from his or her acceptance of appointment for the dispute. The adjudicator may hold additional consultations with

the parties on matters related to the dispute or request additional information from the parties as he or she deems necessary;

(e) Within [14] days from the acceptance of appointment for the dispute by the adjudicator, the other party or parties shall communicate a response to the request;

(f) Subject to subparagraph (h), the adjudicator may conduct the proceedings as he or she considers appropriate, including abridging or extending any period of time, provided that the parties are treated with equality and that each party is given a reasonable opportunity to present its case;

(g) The adjudicator may determine that the dispute is, in whole or in part, not suitable for adjudication;

(h) The adjudicator shall make the determination within [30] days from the acceptance of appointment for the dispute by the adjudicator stating the reasons. In exceptional circumstances and after having consulted the parties, the adjudicator may extend the period of time for making the determination, which shall not exceed a total of [60] days;

(i) The determination of the adjudicator shall be binding on the parties and the parties shall comply with the determination without delay.

Compliance Arbitration

3. Any dispute as to the compliance by any of the parties with the determination of the adjudicator under subparagraph 2(i) may be referred to arbitration by either party, in accordance with the UNCITRAL Expedited Arbitration Rules (“Expedited Rules”), with the following modifications:

(a) The period of time for the parties to reach an agreement on the appointment of a sole arbitrator in article 8(2) of the Expedited Rules shall be [7]

days after a proposal has been received by all other parties;

(b) The period of time within which the arbitral tribunal shall consult the parties on the manner in which it will conduct the arbitration pursuant to article 9 of the Expedited Rules shall be [7] days;

(c) The period of time within which the award shall be made pursuant to article 16(1) of the Expedited Rules shall be [30] days;

(d) The extended period of time referred to in article 16(2) of the Expedited Rules shall not exceed a total of [60] days. The period of time within which the award shall be made may not be further extended, and article 16(3) and (4) of the Expedited Rules shall not apply;

(e) The arbitral tribunal shall limit the proceedings to deciding whether a party has breached its undertaking in paragraph 2(i) and, if so, to ordering compliance with the determination of the adjudicator, unless it finds that the adjudicator failed to comply with paragraph 2(f). The arbitral tribunal shall not review the merits of the determination of the adjudicator.

Arbitration under paragraph 1 in relation to adjudication

4. In any arbitration initiated by the parties under paragraph 1:

(a) A party may submit disputes considered in the adjudication under paragraph 2 without being limited by any of its claims, arguments, evidence or other submissions in the adjudication; and

(b) The arbitral tribunal shall not be bound by any determination made by the adjudicator.

5. The initiation of adjudication and arbitration under paragraphs 2 and 3 shall not preclude the initiation or continuation of arbitration under paragraph 1 with respect to any dispute. Similarly, the initiation of arbitration under paragraph 1 shall not preclude the initiation or continuation of adjudication and arbitration under

paragraphs 2 and 3 of any dispute.

Note: To address concerns regarding concurrent initiation and conduct of adjudication or arbitration under paragraphs 2 and 3 and arbitration under paragraph 1, parties may consider adding the following text to paragraph 5.

Optional addition to paragraph 5: Once adjudication has been initiated and is continuing, arbitration under paragraph 1 on issues before the adjudicator may be commenced only once the adjudicator has made his or her determination. If adjudication is initiated while arbitral proceedings are continuing, the arbitral proceedings on issues before the adjudicator, at the request of a party, shall be suspended until the adjudicator has made his or her determination.” (A/CN.9/1181 pag. 8- 10).

Metnin Türkçe çevirisi aşağıda yer almaktadır:

“Adjudication Üzerine Model Hüküm

Not: Sözleşme ilişkisine giren taraflar, uyuşmazlık ortaya çıktığında uyuşmazlığın hızlandırılmış ve bağlayıcı bir şekilde her bir tarafınaynı uyuşmazlığın nihai olarak tahkim yoluyla çözülmesini talep etme hakkına tabi olmak kaydıyla bir adjudicator tarafından çözülmesi için aşağıdaki prosedürü benimsemek isteyebilirler.

Tahkim

1. Bu sözleşmeden doğan veya bu sözleşmeyle ilgili herhangi bir uyuşmazlık, anlaşmazlık veya talep (“Uyuşmazlık”), aşağıdaki eklemelerle birlikte UNCITRAL Tahkim Kuralları uyarınca tahkim yoluyla çözülecektir:

(a) Atama yetkisine sahip merci [kurum veya kişinin adı] olacaktır;

(b) Hakem sayısı [bir veya üç] olacaktır;

(c) Tahkim yeri [şehir ve ülke] olacaktır;

(d) Tahkim yargılamasında kullanılacak dil [dil] olacaktır.

Adjudication

Seçenek I

2. Herhangi bir uyuşmazlık, aşağıdaki alt paragraflara uygun olarak adjudication ile çözülebilir.

veya

Seçenek II

2. Bu sözleşme kapsamındaki [xx maddelerini belirtmek için] [performans yükümlülükleri] [parasal talepler] [teknik konular] ile ilgili herhangi bir uyuşmazlık [sözleşmenin feshi ve geçersizliği hariç] aşağıdaki alt paragraflara uygun olarak adjudication ile çözülebilir.

(a) Adjudication sürecini başlatan taraf, uyuşmazlığın tanımını, esasını ve belirlenmesi talep edilen netice talebini diğer tüm taraflara ve atanmasına ilişkin anlaşma sağlandıktan sonra adjudicator'a iletacaktır;

(b) Taraflar, bir tarafın yaptığı bir teklifin diğer tüm taraflarca alınmasından [7] gün sonra tarafsız ve bağımsız bir adjudicator üzerinde anlaşmaya varamamışlarsa, adjudicator herhangi bir tarafın talebi üzerine atama yetkisine sahip merci tarafından derhal atanacaktır;

(c) Adjudicator için atama yetkisine sahip merci [kurum veya kişinin adı] olacaktır;

(d) Adjudicator, uyuşmazlık ve prosedüre ilişkin konularda taraflarla, atanmasının kabulünden itibaren 3 gün içinde ve derhal görüşme yapacaktır. Adjudicator, uyuşmazlıkla ilgili konularda taraflarla ek görüşmeler yapabilir veya gerekli gördüğü ek bilgileri taraflardan talep edebilir;

(e) Adjudicator, uyuşmazlık için atanmasının kabulünden itibaren [14] gün içinde diğer taraf veya taraflar, talebe cevap verecektir;

(f) Alt paragraf (h)'ye tabi olarak, adjudicator, tarafların eşit muamele görmesini ve her tarafın davasını sunması için makul bir fırsat verilmesini sağlayarak, süreleri kısaltmak veya uzatmak da dahil olmak üzere, süreci uygun gördüğü şekilde yürütebilir;

(g) Adjudicator, uyuşmazlığın kısmen veya tamamen adjudication için elverişli olmadığına karar verebilir;

(h) *Adjudicator, atanmasının kabulünden itibaren [30] gün içinde, gerekçeleri belirterek karar verecektir. İstisnai durumlarda ve tarafların görüşü alındıktan sonra, adjudicator, karar verme süresini uzatabilir, ancak bu süre toplamda [60] günü aşmayacaktır;*

(i) *Adjudicator tarafından verilen karar (determination), taraflar için bağlayıcı olacak ve taraflar karara gecikmeden uyacaktır.*

Uyum Tahkimi

3. *Herhangi bir tarafın, adjudicator tarafından 2(i) alt paragrafı uyarınca verilen karara (yapılan değerlendirme) yerine getirilmesi ile ilgili bir uyuşmazlık, aşağıdaki değişikliklerle birlikte UNCITRAL Seri Tahkim Kuralları ("Hızlandırılmış Kurallar") uyarınca tahkime götürülebilir:*

(a) *Tarafların, Seri Tahkim Kurallarının 8(2) maddesi uyarınca tek hakemin atanması konusunda anlaşmaya varmaları için süre, tüm diğer taraflar tarafından teklifin alınmasından [7] gün'dür;*

(b) *Seri Tahkim Kurallarının 9. maddesi uyarınca hakem kurulunun tahkimi nasıl yürüteceği konusunda taraflarla görüşme yapacağı süre [7] gün'dür;*

(c) *Hakem kararının, Seri Tahkim Kurallarının 16(1) maddesi uyarınca verilmesi gereken süre [30] gün olacaktır;*

(d) *Seri Tahkim Kurallarının 16(2) maddesinde belirtilen uzatılmış süre, toplamda [60] günü aşmayacaktır. Hakem kararının verilmesi gereken süre daha fazla uzatılamaz ve Seri Tahkim Kurallarının 16(3) ve (4) maddeleri uygulanmayacaktır;*

(e) *Hakem kurulu, adjudicator'ın 2(f) paragrafına uymadığını tespit etmediği sürece, süreci bir tarafın 2(i) paragrafındaki taahhüdünü ihlal edip etmediğine karar vermekle ve eğer ihlal etmişse, adjudicator tarafında verilen karara uyulmasını emretmekle sınırlayacaktır. Hakem kurulu, adjudicator tarafından verilen kararın esasını incelemeyecektir.*

Adjudication'a İlişkin Olarak Paragraf 1 uyarınca Tahkim

4. *Taraflar tarafından paragraf 1 uyarınca başlatılan herhangi bir tahkimde:*

(a) Bir taraf, paragraf 2 uyarınca yargılamada ele alınan uyuşmazlıkları, adjudication sürecinde ileri sürdüğü herhangi bir talep, argüman, delil veya diğer sunumlarla sınırlı olmaksızın tahkime sunabilir; ve

(b) Hakem kurulu, adjudicator tarafından verilen herhangi bir kararla bağlı değildir.

5. Paragraf 2 ve 3 uyarınca adjudication ve tahkim başlatılması, paragraf 1 uyarınca herhangi bir uyuşmazlık için tahkime başvurulmasını veya devam ettirilmesini engellemez. Benzer şekilde, paragraf 1 uyarınca tahkim yoluna başvurulması, paragraf 2 ve 3 uyarınca adjudication ve tahkim yollarına başvurulmasını veya devam ettirilmesini engellemez.

Not: Paragraf 2 ve 3 uyarınca adjudication veya tahkimin eş zamanlı başlatılması ve yürütülmesi ile ilgili endişeleri gidermek için, taraflar paragraf 5'e aşağıdaki metni eklemeyi değerlendirebilirler.

Paragraf 5'e İsteğe Bağlı Eklenicek Hüküm:

Adjudication süreci başlatılmış ve devam ediyorsa, adjudicator'ın önüne getirilen konularla ilgili paragraf 1 uyarınca tahkime ancak adjudicator tarafından karar verilince gidilebilir. Eğer adjudication tahkim süreci devam ederken başlatılırsa, adjudicator tarafından karar verilecek (belirlenecek) konularla ilgili tahkim süreci, bu konularla ilgili adjudicator tarafında karar verilene kadar, bir tarafın talebi üzerine, askıya alınır.”

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, “Adjudication Üzerine Model Hüküm” konusunda, 2. paragrafın Seçenek 2'sinin silinmesi ve açıklayıcı notlara eklenmesi önerilmiştir. Bu öneriyi desteklemek amacıyla aşağıdaki hususlar ifade edilmiştir:

(i) bu seçenekteki ifadelerin belirsiz olduğu, dikkatlice incelenmemiş heterojen unsurlardan oluştuğu ve hukuki belirsizlik yaratma riski taşıdığı;

(ii) adjudication kararının kapsamının sınırlandırılmasının, yetki konusunun ciddi şekilde tartışılmasına yol açma riski taşıdığı ve adjudicatorun yetki alanı içinde olup olmadığını kimin belirleyeceğinin net olmadığı; ve

(iii) adjudicator, (g) alt paragrafına göre bir uyuşmazlığın adjudication için uygun olmadığını belirleyebileceğinden, kapsam sınırlaması önermenin gereksiz olacağı ileri sürülmüştür. Karşı görüş olarak Seçenek 2'nin, adjudication kurumunun geniş kapsamına

ilişkin endişeleri gidermek için bir uzlaşma sonucunda hazırlandığı, taraflara esneklik sağladığı, bu esnekliğin açıklayıcı notlarda değil, model klozda düzenlenmesi gerektiği ve adjudication kapsamının sınırlanmasının yeni bir husus olmadığı, bazı yargı çevrelerinde örneklerinin olduğu ileri sürülmüştür (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.15 para 6-7).

Görüşmeler neticesinde, Komisyon Seçenek 2'nin metinde kalmasına ve aşağıdaki şekilde düzenlenmesine karar vermiştir:

“Belirli [sözleşme kapsamındaki olası uyuşmazlıklar*] ile ilgili herhangi bir uyuşmazlık, aşağıdaki alt paragraflara uygun olarak adjudication ile belirlenebilir. Adjudicator'a yönlendirilen bir uyuşmazlığın, taraflarca önceki cümlede belirtilen sınırlı kapsam içinde olup olmadığına ilişkin herhangi bir anlaşmazlık, adjudicator tarafından çözülecektir.

*Örneğin, yalnızca parasal talepler.” (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.15 para 8).

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, 5. paragrafla ilgili tereddütler dile getirilmiştir. Görüşmeler neticesinde, model klozun daha kısa ve öz olarak kalarak, Not'un açıklayıcı notlara taşınmasına karar verilmiştir (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.15 para 8).

iii. TEKNİK DANIŞMANLARA İLİŞKİN ÖRNEK KLOZ (MODEL CLAUSE TECHNICAL ADVISORS)

Bu Model Kloz, karmaşık teknik konuları içeren uyuşmazlıklarda hakem kurullarına eşlik eden bağımsız teknik danışmanlar sağlanmasına yönelik düzenlenmiştir. Bu, hakem kurulunun şeffaflık, tarafsızlık, adalet ve usulüne uygun yargılama yapılması temel ilkelerini koruyarak, teknik konulara ilişkin bilgi elde etmesini temin eder (A/CN.9/1181 para 7).

“Model Clause on Technical Advisors

1. The arbitral tribunal may appoint one or more independent technical advisors to accompany it in the proceedings and, as the need arises, to assist it in the technical understanding of the dispute.

2. In the process of selecting and appointing a technical advisor, the arbitral tribunal shall consult the parties on:

(a) The specific area of technical expertise necessary;

(b) The terms of reference, including the type of assistance to be provided by the technical advisor and the means and manner in which the technical advisor performs his or her role; and

(c) Any additional matters that the arbitral tribunal deems pertinent.

3. Article 29(2) of the UNCITRAL Arbitration Rules shall apply to technical advisors.

4. The arbitral tribunal shall ensure that the parties are given a reasonable opportunity to comment on the explanations provided by the technical advisor.” (A/CN.9/1181 pag. 16)

Metnin Türkçe çevirisi aşağıda yer almaktadır:

“Teknik Danışmanlar Üzerine Model Hüküm

1. Hakem heyeti, ihtilafın teknik yönlerinin anlaşılmasına yardımcı olmak amacıyla bir veya daha fazla bağımsız teknik danışman atayabilir.

2. Teknik danışmanın seçimi ve atanması sürecinde, hakemheyeti taraflarla aşağıdaki konularda görüşecektir:

(a) Gerekli teknik uzmanlık alanı;

(b) Teknik danışmanın sağlayacağı yardımın türü ve rolünü yerine getirme şekli ve araçlarını içeren görev belgesi

(c) Hakem heyetinin uygun bulduğu diğer konular.”

3. UNCITRAL Tahkim Kurallarınının 29(2) maddesi teknik danışmanlar için uygulanacaktır.

4. Hakem heyeti, teknik danışman tarafından sağlanan açıklamalar hakkında taraflara görüş bildirmesi için makukl fırsat sağlanmasını güvence altına alacaktır.”

iv. GİZLİLİĞE İLİŞKİN MODEL KLOZ (MODEL CLAUSE ON CONFIDENTIALITY)

Tahkim süreçlerinin gizliliğinin korunması, uluslararası tahkimin önemli özelliklerinden biridir. Ancak UNCITRAL Uluslararası Ticari Tahkim Hakkında Model Kanunu (UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration, MAL") veya UNCITRAL Tahkim Kuralları (UNCITRAL Arbitration Rules, UARs") kapsamında düzenlenmemiştir. Gizliliğe İlişkin Model Klot, tahkim sürecinin gizliliğini sağlayarak, taraflara açık ve sağlam gizlilik önlemleri oluşturmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır (A/CN.9/1181 para 8).

“Model Clause on Confidentiality

1. Each party shall maintain confidentiality of all aspects of the proceedings, including the existence of the proceedings, all non-public information disclosed by another party in the proceedings, all non-public decisions or awards, [and any decisions or awards that have been proven to have become public unlawfully] with the following exceptions: to the extent that such disclosure is required by legal duty, to protect or pursue a legal right or interest, or in relation to enforcing or challenging awards in legal proceedings before a court or other competent authority, or for the purposes of having, or seeking, legal, accounting or other professional services.

2. The arbitral tribunal and the parties shall seek the same undertaking of confidentiality in writing from all those that they involve in the proceedings.

3. The arbitral tribunal may, upon the request of a party, make orders concerning the confidentiality of the arbitral proceedings and take measures for protecting confidential information.

* Footnote to the Model Clause: In some jurisdictions, a valid confidentiality agreement can only be concluded once a dispute has arisen. In such cases, parties may add a first paragraph to the model clause: Upon commencement of a dispute, parties

may consider agreeing on the following: (and then have the Model Clause as it currently stands).” (A/CN.9/1181 pag 17-18).

Metnin Türkçe çevirisi aşağıda yer almaktadır.

“ Gizlilik Üzerine Model Hüküm

1. Her bir taraf, tahkim işlemlerinin tüm yönlerini, işlemlerin varlığı dahil olmak üzere, başka bir tarafça açıklanan tüm gizli bilgileri, tüm gizli kararları veya hakem kararlarını[ve hukuka aykırı olarak kamuya açıldığı kanıtlanan tüm karar veya hakem kararlarını] şu istisnalarla gizli tutacaktır: Yasal bir zorunluluk nedeniyle, yasal bir hak veya menfaati korumak veya takip etmek amacıyla veya mahkeme veya diğer yetkili makam önünde hakem kararlarının icrası veya iptali ile ilgili olarak veya yasal, muhasebe veya diğer profesyonel hizmetleri almak amacıyla yapılan açıklamalar.

2. Hakem heyeti ve taraflar, tahkim işlemlerine dahil ettikleri herkesin gizlilik taahhüdünü yazılı olarak almaya çalışacaklardır.

3. Hakem heyeti, bir tarafın talebi üzerine, tahkim işlemlerinin gizliliği ile ilgili emirler verebilir ve gizli bilgilerin korunması için önlemler alabilir.

*Model Hükümün Dipnotu: * Bazı yargı çevrelerinde, geçerli bir gizlilik anlaşması ancak bir uyuşmazlık ortaya çıktıktan sonra yapılabilmektedir. Bu durumlarda, taraflar model hükme ilk paragraf olarak şunu ekleyebilirler: Uyuşmazlık ortaya çıktıkten sonra, taraflar aşağıdaki konularda anlaşmayı değerlendirebilir: (ve ardından mevcut Model Hüküm eklenebilir)” (A/CN.9/1181 pag 17-18).

Komisyon, yukarıda belirtilen değişikliklere tabi olarak dört Model Klozu "Uzmanlaşmış Uyuşmazlık Çözümü (SPEDR) ile İlgili Model Klozlar" olarak kabul etmiştir (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.15 para 12-14).

II. DİJİTAL EKONOMİDE UYUŞMAZLIK ÇÖZÜMÜNDEKİ GELİŞMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ – GELECEK ÇALIŞMALARA YÖNELİK ÖNERİLER (STOCKTAKING OF DEVELOPMENTS IN DISPUTE RESOLUTION IN THE DIGITAL ECONOMY – FUTURE WORK PROPOSALS)

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, elektronik hakem kararlarının tanınması ve tenfizi konusunda (recognition and enforcement of electronical arbitral awards) Çalışma Grubuna görev verilmesi ve bu çalışmanın tamamlanmasının ardından tahkim yargılamasında elektronik bildirimler (electronic notices of arbitration) konusunda çalışılması görüşü geniş destek görmüştür. Görüşmelerde, elektronik hakem kararlarla ilgili çalışmalara ilişkin olarak, Çalışma Grubu'nun görev tanımının geniş olması ve elektronik hakem kararlarına güvenin artırılmasını kolaylaştıracak çeşitli yaklaşımların araştırılmasına olanak tanıyacak esnekliği sağlaması gerektiği yaygın görüş olarak değerlendirilmiştir (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.16 para 5-6).

Elektronik ticaret alanındaki UNCITRAL metinlerinin, özellikle “Uluslararası Sözleşmelerde Elektronik İletişimin Kullanımı Hakkında Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”nin, UNCITRAL araçları arasında tutarlılığı sağlamak ve sundukları çözümlerden yararlanmak amacıyla dikkate alınması gerektiği vurgulanmıştır (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.16 para 7).

Görüşmeler neticesinde, Komisyon tarafından Çalışma Grubuna elektronik hakem kararlarının tanınması ve tenfizi konusunda ve sonrasında elektronik bildirimler hakkında çalışması yönünde görev verilmiştir. Komisyon, ayrıca Sekreteryadan Çalışma Grubunun değerlendirmesine sunmak üzere elektronik hakem kararlarının tanınması ve tenfizi konusunda hazırlık çalışmalarına başlamasını talep etmiştir (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.16 para 9).

III. ULUSLARARASI YATIRIM UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN DANIŞMA MERKEZİ TÜZÜĞÜ'NÜN NİHAİ HALE GETİRİLMESİ VE PRENSİPTE KABUL EDİLMESİ (FINALIZATION AND ADOPTION IN PRINCIPLE OF THE STATUTE OF THE ADVISORY CENTRE ON INTERNATIONAL INVESTMENT DISPUTE RESOLUTION)

Komisyon toplantısında, Danışma Merkezi Taslak Tüzüğü'nün “Kuruluş ve “Amacını” düzenleyen 1. ve 2. maddeleri değişiklik olmadan aynen kabul edilmiştir (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 5-6).

Danışma Merkezinin 3. maddesi Komisyon tarafından onaylanmıştır. Madde metninde bir iki yerde ifade düzeltmesi yapılmış olup, madde esasa ilişkin bir değişiklik olmadan onaylanmıştır (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 8-9).

“Danışma Merkezine Üyelik” hükümlerinin düzenlendiği 4. maddenin görüşülmesi sırasında Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütlerinin (REIO'ların) katılımıyla ilgili olarak, taslak tüzüğün, REIO'ların Merkezin üyesi olma yolları, buna ilişkin koşullar ve REIO'nun üyeleriyle ilgili oy kullanma kuralları gibi ek hususları ele alması gerektiği önerilmiştir. Görüşmeler neticesinde, Komisyon, taslak tüzüğün, özellikle madde 4(1)'in, bir REIO'nun kendi hak ve yükümlülükleriyle birlikte oy kullanma hakkına ve mali katkıda bulunma yükümlülüğüne sahip Danışma Merkezinin üyesi olabileceği anlayışını yansıttığı belirtilmiştir. Ayrıca, bir REIO'nun üye devletlerinin, kendileri Merkezin üyesi olmadan oy kullanamayacakları veya Merkezin hizmetlerinden yararlanamayacakları belirtilmiştir. Komisyonun, Danışmanlık Merkezinin Tüzüğünü prensipte kabul etmesinin gerektiği, (ileride olası değişiklikler için esneklik sağlaması açısından) REIO'ların katılımının çok taraflı bir ISDS reformu enstrümanı bağlamında (üye devletlerin yanı sıra bir Taraf olarak sayılıp sayılmayacakları ve oy kullanma kuralları dahil) daha fazla değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 10-12).

Danışma Merkezinin “Yapısı”nı düzenleyen 5. maddenin 3(a), (b), (e), (g) ve (h) ile ilgili olarak, Merkezin faaliyetlerinin şeffaflığını artırmayı amaçlayan “adopt” (kabul etme) kelimesinden sonra “ve yayımlama” (publish) ifadesinin eklenmesine karar verilmiştir (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 15).

Madde 5. para 7'den 9'a kadar olan paragraflarla ilgili olarak karar alma kurallarının Yönetim Komitesi tarafından kabul edilecek usul kurallarında daha ayrıntılı olarak düzenleneceği belirtilmiştir. (Örneğin, “konsensüs” ve “toplantı yeter sayısı” kavramlarının anlamı ve “ilk oylama” için gerekli olan yeter sayısının “ikinci oylama” için geçerli olmayacağı). Ayrıca 5. maddede bazı ifade düzeltmeleri yapılmıştır. Bahsi geçen değişikliklere tabi kalınarak 5. madde Komisyon tarafından onaylanmıştır (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 17-19).

“Teknik Yardım ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri”ni düzenleyen 6. maddenin 2. paragrafı zaten “Genel İlkeler” başlıklı 3.maddede düzenlendiğinden metinden çıkartılarak onaylanmıştır (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 21).

“Uluslararası Yatırım Uyuşmazlığıyla İlgili Hukuki Danışmanlık ve Destek Sağlanması”nın düzenlendiği 7. maddede ifade düzeltmesi (madde 1(d) kısmındaki “bir ekip” ifadesinin çıkarılması vb.) yapılarak madde kabul edilmiştir (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 23).

Merkezin “Finansman”ının düzenlendiği 8. madde paragraf 2 ve 3'teki Ek II, III ve IV referansların, Üyelerin kategorize edilmesi konusunun ileri değerlendirmesi dikkate alınarak köşeli parantezler içinde bırakılmasına karar verilmiştir. Bu değişikliğe tabi kalınarak Komisyon madde 8'i onaylamıştır (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 24).

“Hukuki Yapı ve Sorumluluk” hükümlerinin düzenlendiği 9. maddeye ilişkin olarak Merkezin Birleşmiş Milletler sistemi içinde kurulmasının amaca uygun olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca Merkezin kurulması ve işletilmesinin Birleşmiş Milletler'in genel bütçesi üzerinde herhangi bir etkisi olmaması gerektiğine de dikkat çekilmiştir. Bu bağlamda, Komisyona Merkez'in Birleşmiş Milletler sistemi içinde, özellikle Genel Kurulun bir yardımcı organı (subsidiary organ of the General Assembly), bir uzmanlaşmış kuruluş (a specialized organization) veya ilgili bir kuruluş (a related organization) olarak kurulmasının olası yolları hakkında bilgi verilmiştir. Bu seçeneklerin her birinin avantajları ve dezavantajları ele alınmıştır (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 25-27).

9. maddenin 1. paragrafı ile ilgili olarak paragrafın iki cümleye bölünmesine karar verilerek madde 1'in aşağıdaki şekilde düzenlenmesi kararlaştırılmıştır: *“Danışma Merkezi tam uluslararası hukuki kişiliğe sahip olacaktır. Danışma Merkezi'nin hukuki kapasitesi, sözleşme yapma, taşınmaz ve taşınır mülk edinme ve elden çıkarma ile hukuki işlemler başlatma yetkisini içerecektir.”* (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 25-27).

Madde 9 paragraf 2 ile ilgili olarak ikinci cümlenin gerekliliği konusunda endişeler dile getirilmiştir. Buna karşılık, cümlenin, Merkezin operasyonel etkinliğini sağlamak amacıyla, sınırlı durumlarda genel merkezin yerinin değiştirilmesini öngören bir mekanizma sunduğu belirtilmiştir. Yönetim Komitesinin 5(7) ve (8) maddeleri uyarınca böyle bir kararı alabileceğine açıklık getirilmiştir ve geçici bir yer değişikliği durumunda, Yönetim Komitesinin genel merkezin orijinal konumuna ne zaman veya hangi şartlar altında döneceğini detaylandırabileceği belirtilmiştir. Komisyon, Danışma Merkezinin ana merkezinin tüzükte belirtilmesi gerektiği konusunda mutabık kalmıştır (A/CN.9/LVII/CRP.1/Add.17 para 29).

Danışma Merkezinin kurulmasıyla ilgili olarak Ermenistan, Fildişi Sahili, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Fransa, Gana, Paraguay ve Tayland hükümetleri, Merkezin merkezi veya bölgesel ofislerine ev sahipliği yapma konusundaki ilgilerini ifade etmişlerdir. Komisyon, bu devletlere ilgileri için teşekkürlerini ileterek, söz konusu ilgi beyanında bulunma süresinin henüz dolmadığını dikkate alan, diğer devletleri de ilgi beyanında bulunmaya davet etmiştir (UNCITRAL 57th Commission Report para 126).

Merkezin hizmetlerini sunarken aldığı ve ürettiği belgelerle ilgili konuları ele almak amacıyla, 4. paragraftan sonra şu şekilde ek bir paragraf eklenmesine karar verilmiştir: “Danışma Merkezi arşivleri, nerede olurlarsa olsunlar dokunulmaz olacaktır.” (UNCITRAL 57th Commission Report para 128).

Maddenin 8.paragrafının aşağıdaki şekilde sadeleştirilmesine karar verilmiştir: “*Danışma Merkezi tarafından İcra Direktörü ve Sekreteryaya personeline ödenen maaşlar, masraf ödenekleri veya diğer ödemeler üzerinde veya bunlarla ilgili herhangi bir vergi alınmayacaktır.*” (UNCITRAL 57th Commission Report para 132).

Yukarıda belirtilen bu değişiklikler ışığında Komisyon tarafından madde 9 onaylanmıştır (UNCITRAL 57th Commission Report para 133).

“Çekinceler”in düzenlendiği 10. madde aynen kabul edilmiştir (UNCITRAL 57th Commission Report para 133).

“Saklayıcı”nın (Depositary) düzenlendiği 11. madde ve “İmza, Onay, Kabul, Uygun Bulma, Katılım”ın düzenlendiği 12. madde herhangi bir değişiklik olmadan aynen kabul edilmiştir (UNCITRAL 57th Commission Report para 138).

“Yürürlük” başlıklı 13. madde, taslak tüzüğün yürürlüğe girmesi ile ilgili kuralları belirlemekte ve Danışma Merkezi'nin faaliyete geçirilmesi için minimum eşiği

düzenlemektedir. Yürürlüğe girmesi büyük ölçüde Üye sayısına bağlı olabilirken, kurulması ve işletmeye başlanması için gereken koşullar büyük ölçüde mevcut finansal kaynaklar, öngörülen katkılar dahilinde olacaktır. Komisyondaki görüşmeler sırasında 1. paragrafın aşağıdaki şekilde revize edilmesine karar verilmiştir:

“1. Bu Protokol, aşağıdaki koşulların yerine getirilmesinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girecektir:

(a) [Belirlenecek bir sayı, her bir Üye grubundan belirli bir sayıyı gerektirme olasılığı dahil] onay, kabul, tasdik veya katılım belgeleri tevdi edilmiş olmalıdır; ve

(b) Protokol’e Taraf olan Devletler veya bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerinin [Ek IV]’e uygun olarak yapmaları gereken katkıların toplam tutarı [belirlenecek bir miktarı] aşmalıdır.”

1. paragraf (a) ve (b) alt paragraflarındaki sayı ve miktarın, işletme sürecinde değerlendirilmesi gerektiği konusunda mutabık kalınmıştır. Bu değişiklikler ışığında Komisyon tarafından madde 13 onaylanmıştır (UNCITRAL 57th Commission Report para 139-143).

“Ekler, Değişiklikler ve Çekilme”ye ilişkin hükümlerin düzenlendiği 14. madde aynen kabul edilmiştir (UNCITRAL 57th Commission Report para 144).

“Protokol Değişiklikleri ve Ek’ler”in düzenlendiği 15. maddede bazı yazım düzeltmeleri yapılarak madde onaylanmıştır (UNCITRAL 57th Commission Report para 147).

“Çekilme ve Sonlandırma” hükümlerinin düzenlendiği 16. Madde aynen kabul edilmiştir (UNCITRAL 57th Commission Report para 148).

Komisyon’daki görüşmeler neticesinde, Danışma Merkezi Tüzüğü Ekleri’nin aşağıdaki şekilde formüle edilmesine ve Devletlerin listelerinin ilgili tüzüğün nihai olarak Genel Kurul tarafından kabul edilmek üzere sunulacağı zaman kesinleşeceğine karar verilmiştir.

“Ek I

[Bu Ek, tüzük nihai hale getirildiğinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen en az gelişmiş ülkeler listesini yansıtmaktadır.]

Ekler [II ve III]

[Diğer ekler, Ek I’de listelenmeyen Birleşmiş Milletler üye Devletlerini içerecektir. Bu Devletler, bu amaçla geliştirilecek objektif kriterlere göre sınıflandırılacaktır. Listeler

ayrıca bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerini de içerecektir.]” (UNCITRAL 57th Commission Report para 155)

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, Danışma Merkezinin faaliyete geçirilmesi hususuna ilişkin olarak daha fazla hazırlık çalışması yapılmasının gerekliliği konusunda mutabık kalınmıştır. Hazırlık çalışmasında aşağıdaki hususların ele alınabileceği görüşülmüştür:

- (i) Danışma Merkezinin tamamen ek bütçe kaynaklarına dayalı olarak Birleşmiş Milletler sistemi içinde kurulmasına dair hususlar;
- (ii) ana merkez ve bölgesel ofislerin yerinin belirlenmesi için kriterler;
- (iii) olası üyelik ve iş yüküne dayalı olarak öngörülen bütçe ve sürdürülebilir faaliyetlerin sağlanması gerekliliği;
- (iv) Üyeler tarafından yapılacak katkıların miktarı ve ödeme yöntemleri;
- (v) Ek’lerdeki Devletlerin sınıflandırılabilmesi için objektif kriterler;
- (vi) tüzüğün yürürlüğe girmesi için üyelik ve katkı eşikleri; ve
- (vii) personel ve mali düzenlemeler dahil olmak üzere, Yönetim Komitesi tarafından kabul edilecek kararlar, kurallar ve düzenlemeler (UNCITRAL 57th Commission Report para 158).

Komisyonunda, hazırlık çalışmalarını kolaylaştırmak amacıyla, tüm Devletleri ve Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütlerini içeren gayri resmi bir süreç uygulanması hususunda mutabık kalınmıştır. Görüşmeler sırasında, Sekreteryadan, hazırlık çalışmaları ve gayri resmi süreç için destek sağlaması, gayri resmi belgelerin hazırlanması ve mevcut kaynaklar doğrultusunda gelişmekte olan ülkelere katılım sağlayıcılara ilişkin kısmi seyahat desteği sağlanması talep edilmiştir. Ayrıca Sekreteryadan gerekirse 2024 ve 2025 yıllarında gerçekleşecek Çalışma Grubu III Oturumlarının yanı sıra online olarak ve ek gayri resmi toplantılar düzenlemesi talep edilmiştir (UNCITRAL 57th Commission Report para 64,65).

Komisyon, 5 Temmuz 2024 tarihinde yapılan 1222. Toplantısında, oybirliği ile prensipte “Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümüne İlişkin Danışma Merkezi Tüzüğünü” kabul etmiştir. Ayrıca Tüm Devletlerin ve Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Örgütlerinin Danışma Merkezinin faaliyete geçirilmesi için hazırlık çalışmalarına katılmalarını tavsiye edilerek Tüzüğün, Birleşmiş Milletler'in altı resmi dilinde, elektronik ortamda da dahil olmak üzere yayımlanması kabul edilmiştir (UNCITRAL 57th Commission Report para 167).

Av. Senem BAHÇEKAPILI VINCENZI

İTOTAM GENEL SEKRETERİ

Doç.Dr. Ebru ŞENSÖZ MALKOÇ

İTOTAM DİVAN HEYETİ ÜYESİ